

Обов'язки роботодавця щодо організації розслідування нещасних випадків на виробництві

Розслідування нещасних випадків на виробництві проводиться відповідно до Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.04.2019 № 337 (далі – Порядок).

У разі настання нещасного випадку безпосередній керівник робіт чи інша уповноважена особа підприємства (установи, організації) відповідно до пункту 5 Порядку зобов'язані:

- терміново організувати надання першої домедичної допомоги потерпілому та забезпечити у разі потреби його направлення до закладу охорони здоров'я;
- негайно повідомити роботодавцеві про те, що сталося;
- зберегти до прибуття комісії з розслідування (спеціального розслідування) нещасного випадку обстановку на робочому місці, машини, механізми, обладнання, устаткування у такому стані, в якому вони були на момент нещасного випадку, якщо це не загрожує життю та здоров'ю інших працівників і не призведе до більш тяжких наслідків або порушення виробничих процесів.

Роботодавець зобов'язаний:

1.Протягом **однієї доби** повідомити з використанням засобів зв'язку та не пізніше наступного робочого дня надати на паперовому носії повідомлення про нещасний випадок згідно з додатком 2 (п. 8 Порядку):

- територіальному органу Держпраці;
- територіальному органу Пенсійного фонду України;
- керівникові підприємства (установи, організації), на території якого сталися нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння), якщо потерпілий є працівником іншого підприємства (установи, організації);
- керівникові первинної організації профспілки незалежно від членства потерпілого в профспілці (у разі наявності на підприємстві (в установі, організації) кількох профспілок - керівникові профспілки, членом якої є потерпілий), а у разі відсутності профспілки - уповноваженій найманими працівниками особі з питань охорони праці;
- уповноваженому органу чи наглядовій раді підприємства (у разі її утворення);
- органу ДСНС у разі, коли нещасний випадок стався внаслідок пожежі.

Якщо нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння) підлягають спеціальному розслідуванню відповідно до пункту 10 цього Порядку, повідомлення про нещасний випадок додатково надсилається:

- місцевій держадміністрації або органі місцевого самоврядування (у разі відсутності уповноваженого органу чи наглядової ради підприємства);
- органі галузевої профспілки вищого рівня, а у разі його відсутності - територіальному профоб'єднанню;
- органі поліції (у разі настання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння), що призвели до тяжких (у тому числі з можливою інвалідністю потерпілого) чи смертельних наслідків, смерті працівника під час виконання ним трудових (посадових) обов'язків).

2. Наказом по підприємству (установі, організації) не пізніше наступного робочого дня після отримання інформації про нещасний випадок утворити комісію з розслідування нещасного випадку, що не підлягає спеціальному розслідуванню (далі - комісія) (п.12 Порядку).

До складу комісії входять:

- керівник (спеціаліст) служби охорони праці або посадова особа, на яку роботодавцем покладено виконання функцій з охорони праці (голова комісії);
- представник територіального органу Пенсійного фонду України;
- представник первинної організації профспілки (у разі її відсутності - уповноважена найманими працівниками особа з питань охорони праці);
- лікар з гігієни праці територіального органу Держпраці (у разі настання гострого професійного захворювання (отруєння));
- інші представники підприємства (установи, організації), посадові особи органів Держпродспоживслужби, ДСНС (у разі потреби та за відповідним погодженням).

До складу комісії не може входити безпосередній керівник потерпілого. (п.13 Порядку).

Держпраці та/або її територіальним органом протягом одного робочого дня після отримання від роботодавця письмового повідомлення про нещасний випадок або за інформацією, отриманою з інших джерел утворюється комісія із спеціального розслідування (п. 14 Порядку).

У разі коли нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння) сталися з працівником фізичної особи - підприємця або підприємства (установи, організації), де відсутня необхідна кількість працівників для утворення комісії, розслідування проводиться комісією, утвореною підприємством (установою, організацією) чи фізичною особою - підприємцем за

місцем настання нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння), до складу якої входять:

1) представники:

- підприємства (установи, організації) чи фізичної особи - підприємця (голова комісії);
- територіального органу Пенсійного фонду України;
- профспілки, членом якої є потерпілий, або територіального профоб'єднання за місцем настання нещасного випадку, якщо потерпілий не є членом профспілки;
- місцевої держадміністрації або органу місцевого самоврядування;
- підприємства (установи, організації), на території (об'єкті, ділянці) якого стався нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння);

2) лікар з гігієни праці територіального органу Держпраці (у разі виявлення гострого професійного захворювання (отруєння));

3) представники органів Держпродспоживслужби, ДСНС (у разі потреби та за відповідним погодженням).

Облік таких нещасних випадків та/або гострих професійних захворювань (отруєнь) і вжиття заходів до запобігання аналогічним випадкам здійснюються підприємством (установою, організацією), фізичною особою - підприємцем, працівником якого є потерпілий.

3. Створити належні умови для роботи комісії (спеціальної комісії), зокрема забезпечити приміщенням, засобами зв'язку, оргтехнікою, автотранспортом, спецодягом, спецвзуттям (у разі потреби), канцелярським приладдям тощо, а також за рішенням комісії (спеціальної комісії) залучити до роботи експертів, інших спеціалістів; (п. 45 Порядку).

Розслідування нещасного випадку комісією підприємства (установи, організації) проводиться протягом п'яти робочих днів з дня утворення комісії.

У разі виникнення потреби у проведенні лабораторних досліджень, експертизи, випробувань для встановлення обставин і причин настання нещасного випадку та у випадках, зазначених у пункті 43 цього Порядку, розслідування може бути продовжене роботодавцем за письмовим погодженням з територіальним органом Держпраці за місцем настання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) або за місцезнаходженням підприємства (установи, організації) (у разі події (аварії, катастрофи тощо) під час руху транспортних засобів усіх видів) до отримання відповідних висновків, матеріалів, відповідей, пояснень тощо (п. 30 Порядку).

Спеціальне розслідування нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) проводиться протягом 15 робочих днів. У разі виникнення потреби в проведенні лабораторних досліджень, експертизи, випробувань, отримання відповідних висновків (органів досудового розслідування, закладів охорони здоров'я та судово-медичної експертизи тощо), а також додаткових пояснень від осіб, причетних до нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння), розслідування може бути продовжене наказом органу, який утворив спеціальну комісію, до отримання відповідних висновків, матеріалів, відповідей, пояснень тощо (п. 31 Порядку).

4. Розглянути протягом двох робочих днів після складення акту за формою Н-1 матеріали розслідування нещасного випадку, підготовлені комісією, затвердити примірники акту за формою Н-1 (п. 45 Порядку).

5. Протягом двох робочих днів після затвердження акту за формою Н-1 видати наказ про вжиття запропонованих комісією заходів до запобігання виникненню подібних нещасних випадків у визначені в акті за формою Н-1 строки та надати (надіслати) його органам та установам, представники яких брали участь у розслідуванні, у подальшому в письмовій формі інформувати їх про стан вжиття заходів.

Притягнути згідно із законодавством до відповідальності працівників, дії або бездіяльність яких призвели до настання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) та які допустили порушення вимог нормативно-правових актів про охорону праці, посадових інструкцій та інструкцій з охорони праці (п. 45 Порядку).

6. Протягом трьох робочих днів після формування матеріалів розслідування надіслати їх органам та установам, які визначені у п. 47 Порядку.

Потерпілому, членам його сім'ї чи уповноваженій ними особі надати акт за формою Н-1 разом з документами, зазначеними у пункті 12 приміток до додатка 11.

7. Після закінчення періоду тимчасової непрацездатності потерпілого протягом 10 робочих днів скласти відомості про наслідки нещасного випадку за формою Н-2 згідно з додатком 25 та протягом трьох робочих днів надіслати організаціям та особам, яким надсилались акти за формою Н-1, додати до матеріалів розслідування та зберігати разом з ними відповідно до вимог цього Порядку (п. 64 Порядку).